

YAKIN YERLER

Sorgun

Her türlü konaklama tesisinin, at çiftliklerinin, ağaçların gölgelediği piknik alanlarının ve lezzetli menülere sahip restoranların bulunduğu ormanla denizin buluşma noktası Sorgun, doğayla baş başa bir tatilin adresi. Şehir hayatının keşmekeşinden uzak kendinizi dinleyebileceğiniz ve yenileyebileceğiniz sessiz sakin ormanda ve upuzun kumsalda atla gezinti yapılabilecek çok hoş bir yer Sorgun.

Titreyen Gölü

Orman, göl ve deniz... Titreyen Gölü tarıfsız kılan bu üçlüye sapsarı kumsallar, geniş konaklama ve aktivite seçenekleri eşlik etmekte.

Adını rüzgarla titreşen sularından alan Titreyen Gölü çam ağaçları çevrelenmektedir. Burada da at çiftlikleri var ve binicilik dersleri ve at kiralama imkanı sunmaktalar.

Mavi Yeşil Sularıyla Manavgat Şelalesi

Devasa çınar ağaçlarının ellerini uzattığı mavi yeşil renkteki suları, etrafındaki restoranlar ve çay bahçeleri ile hem göz zevkinize hem de damak tadınıza hitap eden doğa harikası Manavgat Şelalesi, Side'ye çok yakındır. Dört kilometrelik kısa bir kara yolculuğuyla ulaşılabilir. Manavgat Çayı'nda yapılan bot turlarının da duraklarından bir tanesi olan şelale, kenarında suyun dinlendirici sesi ve rengi eşliğinde çay yudumlamak ve yöresel lezzetleri tatmak için mükemmel bir seçenektir.

Manavgat'a 2 km mesafedeki Küçük Şelale etrafında da restoranlar, kafeler ve çay bahçeleri vardır ve burası daha sessiz sakin bir ortam sunmaktadır ziyaretçilerine.

Dinginliğin Adresi, Oymapınar Barajı

180 metrelik bir uçurumun dibinde, dik kayaların ve dar bir vadinin içinde derinliği 100 metreyi bulan baraj gölü, heyecan verici ve dingin görüntüsüyle ziyaretçileri kendine çekiyor. Manavgat'a 18 km mesafedeki Oymapınar Barajı'nda geçirecek birkaç saat, huzur vadeden gölü tekneyle turlayarak ve vadiye hakim bir noktada büyüleyici bir manzara eşliğinde yemek yiyerek unutulmaz hale gelir.

Uçurumun Kenarında Bir İnci, Seleukeia Antik Kenti

Manavgat Şelalesi'nden kuzeye Oymapınar Barajı'na doğru yükselerek ilerleyen ve her noktasında ağaçların arasından Akdeniz'in ışıltıyla göz kırptığı, bir dereyi takip eden yol ulaştırır ziyaretçileri Antik Kent'e.

Suriyeli Seleukoslar tarafından kurulan Seleukeia Antik Kenti, yemyeşil çam ağaçlarının arasında ve Side, Sorgun ve Titreyen Gölü'nün göz alıcı manzarasına hakim bir uçurumun kenarında. Antik kalıntıları gezerken bu muhteşem manzara, çamların iç açıcı kokusu ve doğanın en güzel bestelerinden kuşların civıltısı ve su şırıltısı eşlik ediyor ziyaretçilere. Kalıntılar arasında iki yanında kuleleriyle anıtsal kapı, sütunlu galerileriyle agora, kütüphane olduğu tahmin edilen ve Yedi Bilgeler Mozaik'i'nin ev sahibi olan yapı, kemerli kapılılarıyla hamam ve güneşteki uçuruma kadar şehri saran surlar göz doldurur. Hıristiyanlık döneminin kanıtı kilisesiyle nekropolis ve iyi korunmuş sütunları, pencereleri ve kaplılarıyla dikkat çeken, bouleterion ya da odeon olduğu tahmin edilen yapı da görkemli Antik Kent'in eşsiz kalıntıları.

Sevir Terası Misali Etenna Antik Kenti

Manavgat'ın 31 km kuzeyindeki Etenna Antik Kenti de Akdeniz'in ve Side'nin eşi bulunmaz manzarasını seyretmek için mükemmel bir konuma sahiptir. Antik kentten günümüze Roma hamamı, bazilika, anıt mezarlar, su sarnıçları, surlar ve agora kalıntıları gelebilmiştir. Hamamın içinden su çıkmakta ve yakınındaki köyün sakinleri tarafından hala kullanılmaktadır.

Doğal ve Kültürel Hazinesinin Mekanı Köprülü Kanyon Millî Parkı

Yaklaşık otuz yedi bin hektarlık geniş bir alanı kaplayan Köprülü Kanyon Millî Parkı, geçmişin masalını anlatan antik kalıntıları, zengin bitki ve hayvan çeşitliliği ve coşkun akan çayı ile doğanın kucaklığında tüm duyularınızı harekete geçirecek bir gezinin en mükemmel adreslerinden biri. Köprülü Kanyon da servî ve çam ağaçlarının yeşili. Köprü Çayı'nın enerjik sularının yeşiline karşılık ve fotoğrafı anmaya değer birbirinden güzel kareler sunuyor.

Antalya'dan Manavgat'a giderken Taşgözü ve Beşkonak yönünde kuzeye ilerleyen akarsu ve ormanın dahil olduğu çok güzel manzaralarla dolu bir yol götürür Park'a sizi. Park, muazzam doğası ve antik kalıntılarıyla her zevke hitap eden aktivite seçenekleri ile dopdolu. Oluk Köprü'den Selge'ye uzanan Antik Yol'da trekking, dünyanın sayılı parkurlarından Köprü Çayı'nı çağlayan sularında rafting ve Dedeğölü Dağı'na tırmanıp kamp yapabilirsiniz. Ayrıca Köprü Çayı'nın sularında yüzebilir, kenarındaki restoranlarda lezzetli balık yemeklerinden yiyebilir ve Park'ın sonsuz doğal güzellikleri içinde pikniğin tadını çıkarabilirsiniz.

Köprülü Kanyon Millî Parkı'nda aslında iki kanyon ve kanyonların iki yakasını buluşturan iki antik köprü var. Kocadere'nin üzerindeki Büyüyük Köprü ve Millî Park'a adını veren Köprü Çayı üzerindeki Oluk Köprü. Her iki köprü de tek kemerli ve Romalılardan günümüze armağan. Oluk Köprü hala kullanılmakta.

Antik Dönem'de Selge'ye ulaşımı sağlayan antik yolun kalıntıları Büyüyük Köprü'den sonra görülebilir. Kıvrıla kıvrıla ormanın içinden kente tırmanan yol, alçak basamaklı bir merdivene benziyor kimi bölümlerinde. Park'ta Selge Antik Kenti ve köprülerden ziyade şapel, su kemeri ve garnizon kulesi kalıntıları da görülmeye değer. M.S. 6. yüzyıla tarihlenen şapel kalıntıları, Oluk Köprü ve Büyüyük Köprü arasında Selge Antik Kenti'ne giden karayolu üzerindedir. Garnizon binası, antik yola, köprülere ve kanyonlara hakim bir yerde. Oluk Köprü'ye yaklaşık 700 m uzaklıktadır. İki katlı yapıya su taşıyan su kemerlerinin kalıntılarında da rastlanmaktadır.

	Ortalama Sıcaklık Değerleri		
	Gündüz °C	Gece °C	Deniz Suyu
Ocak	15	6	16
Şubat	16	7	16
Mart	18	8	16
Nisan	21	11	17
Mayıs	25	15	20
Haziran	30	19	23
Temmuz	34	23	25
Ağustos	34	23	27
Eylül	31	19	26
Ekim	26	15	23
Kasım	21	11	20
Aralık	17	8	18

Zambaklar Kenti Selge

Köprülü Kanyon'un tüm güzelliklerini ayaklarınızın altına seren yol. Oluk Köprü'den geçerek 13 km sonra tepelerdeki Selge Antik Kenti'ne ulaşır. Bir zamanlar manzarası, zambakları, şifalı bitkileri, geniş ormanları ve şarabıyla ünlü Selge, seyiyahların ve tüccarların uğramadan edemedikleri bir kentmiş. Günümüzde de muhteşem manzarası ve kalıntıları sayesinde ziyaretçileri kendine çeken bir yer.

Selge'de ilk yerleşimin M.Ö. II. binin sonunda Dorlar tarafından kurulduğunu söyler Strabon. İkinci yerleşim ise Rodoslular tarafından M.Ö. VII. yüzyılın başlarında kurulmuş. İlk para basan Pisidia kenti olma özelliğini taşıyan Selge'nin tarihine dair kesin bilgiyi de M.Ö. V. yüzyıla ait bu sikkeler verir. İki agoraya sahip, ticarete aktif ve zengin bir kent olan Selge, Roma Dönemi sonlarında ticari ilişkilerde az tercih edilir bir yer haline gelmiş, zayıflamış ve çökmüştür.

Antik Kent'ten geriye kalanlar şimdiki Altınkaya Köyü yerleşimi ile iç içe geçmiş durumda. Kente varıldığında ilk dikkati çekenler, Selge'nin savaşçı halkının, kentlerini korumak için inşa ettiği surların ve sosyal ve kültürel hayatının merkezi tiyatronun kalıntılarıdır. Zeus Tapınağı, agoralar, sütunlu cadde, hamam, sarnıçlar ve bazilikalar da Selge'nin diğer kalıntıları arasındadır.

Nasıl Gidilir?

Antalya'ya kara, hava veya deniz yoluyla konforlu bir şekilde ulaştıktan sonra Antalya şehir merkezinden doğuya Manavgat ve Alanya yönüne yapılan yaklaşık 70 kilometrelik kara yolculuğu Antalya-Manavgat'a 7 km uzaklıktadır ve Manavgat'tan Side, Sorgun ve Manavgat Şelalesi gibi tarihi ve doğal güzellikleri barındıran yerlere dolmuş seferleri yapılmaktadır.

Side merkezi ile antik kent ve bugünkü yerleşimin iç içe geçtiği yarımada arası yürünebilir bir mesafedir ancak sıcakta yürümeyi tercih etmeyenler için tramvay seçeneği de vardır.

Nerede Kalınır?

Side ve çevresindeki Kumköy, Sorgun ve Titreyen Göl, doğanın tüm güzellikleriyle iç içe geçmiş birbirinden çekici otellerle donatılmıştır. Otellerin yanında, moteller, pansiyonlar, tatil köyleri ve apart oteller de Side'deki geniş ve konforlu konaklama seçenekleri arasındadır.

SİDE'DEN,

- Gün batımı eşliğinde Apollo Tapınağı'nın sütunlarının ihtişamını seyretmeden,
- Türkiye'nin en zengin arkeoloji koleksiyonlarından birine sahip olan Side Müzesi'ni ziyaret etmeden,
- Manavgat Şelalesi ve Köprülü Kanyon Millî Parkı gibi yakın yerlere gidip rafting heyecanı yaşamadan,
- Rengarenk çiçeklerin donattığı Toros Dağları'nda trekking, tırmanış ya da jip safari yapmadan,
- Akdeniz'in zenginliğini yüzerek, dalarak ya da bir yat gezisine katılarak keşfetmeden,
- Deniz manzaralı restoranlarda yerel lezzetleri tatmadan.

AYRILMAYIN.

Kültürel Miras Kırılığında

Dünyadaki kültürel miras büyük bir yap-boz gibidir. Her eser, her cisim bu resmin yeri doldurulamaz bir parçasıdır. Her biri bize, kökenlerimiz, gelişmemiz ve bugünkü yaşamlarımız hakkında bilgi verir, diğer kültürleri anlamamıza ve takdir etmemize yardım eder. Her keşif, her yeni terçime bu yap-boza bir parça daha eklemekte ve resmi daha anlaşılır hale getirmektedir. Gelecek nesillerin de aynı olanaklara sahip olabilmesi için her bir parçanın korunmasını sağlamak zorundayız.

Bugün birçok insan kültürel mirasın deprem ve sel gibi ani doğal felaketlerden, kirlenme gibi yavaş ilerleyen süreçlerden ve insanlığın diğer faaliyetlerinden kaynaklanan risklere maruz kaldığının bilincinde değildir. Eski çömlerlerden ya da mozaiklerden hatıra amacıyla küçük parçalar alınması gibi en masum görülen hareketler bile, binlerce kişi tarafından tekrarlandığında yıkıcı bir özellik göstermektedir. Tekstil, taş ya da metal bir nesneye dokunulması onun üzerinde yağ izi ya da terden kaynaklanan asit bırakmaktadır. Bir tarihi yapıya tırmanılması onun aşınmasına ve dağılmasına neden olmaktadır. Yazı yazılması ya da isim kazanması giderilmesi imkansız zararlara neden olmaktadır. Dar ve kalabalık ortamlarda büyük posetlerle ya da sırt çantaları ile dolaşılması bir parçayı devirebilir ya da duvardaki bir resmi çizerek tahrip olmasına neden olabilir. Farkında olmadan kültürel mirasın yok edilmesine katkıda bulunduğumuz sayısız yol vardır.

2020 yılında biz ziyaretçilerin sayısı Dünya çapında 1.6 milyara ulaşacaktır. Haydi kültürel mirasımızı korumak ve çeşitlilik ve zenginliğinden yararlanmak için bir araya gelelim.

Kültür Varlıklarını Koruma ve Restorasyon Uluslararası Merkezi (ICCROM)

Türkiye

SİDE

T.C. Antalya Valiliği
İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
www.antalyakulturizm.gov.tr
Metin Aygül Özdemir • Grafik Tasarım Ali NARMAN
• Fotoğraflar Kültür ve Turizm Bakanlığı Arşivi
• Baskı KültürAvcı Ofset +90 242 346 85 85
Antalya, 2018
Ücretsizdir

Apollon Tapınağı

Köprülü Kanyon

Masmavi deniz, sapsarı kumsal, bembeyaz antik kalıntılar ve gün batımı renkleriyle bezenmiş renkli bir rüya...

SIDE

Akdeniz'in serin sularının, yumuşacık kumlarının ve yüzyıllarca koruyup gözetttiği tarihi hazinelerinin bir araya geldiği mükemmel bir mekan. Side, Doğu ve kültürel değerlerin yanında eğlence, alışveriş ve konaklama seçenekleri ile modern yaşamın tüm konforu ve güzelliği de bu eşsiz mekanın vazgeçilmez parçaları.

Güneş ışığının enerjisi ve deniz sularının serinliğinde tazelenmek, ağaçların yarattığı dingin atmosferde doğayla uyumu yakalamak ve antik kalıntıların gizeminde zamandan soyutlanmak için Side tatil harika bir seçenektir.

Yeryüzü ve gökyüzünün mükemmel uyumunu yansıtan, denize kıvrılmış zaatmış bir yarımada üzerinde sapsarı kumsallarla çevrelenmiş antik kalıntılar, kafeler, restoranlar, hediyelik eşya satan dükkanlar ve Side'den kolaylıkla ulaşılabilen doğa harikaları Manavgat Şelalesi ve Köprülü Kanyon Milli Parkı gibi yakın yerler Side tatilinin ana unsurları.

Apollon, yanı başında kardeşine de yer açmıştır. Zeka ve savaşın tanrıçası **Athena'**a adanan tapınak korint başlıklı sütunları, bu sütunların üzerindeki mermer bloklar ve bitki motifli rölyefleri ile dikkat çekmektedir.

Apollon Tapınağı

Manavgat Şelalesi

Side Müzesi

Side Müzesi

Ticarette önemli yer edinen Antik Side'nin limanının tanrılarına emanet edildiğinin bir göstergesi olarak limanın yanı başında inşa edilmiş olan bu tapınaklara **Ay Tanrısı Men'e** adandığı düşünülen bir tapınak da eşlik etmektedir. Çünkü Sideliler, Athena ve Apollon'dan önce **Kybele** ve Men'e tapıyorlardı. Hristiyanlık Dönemi'nde ise bu kutsal alanda tapınaklar yerlerini bazilikalara ve kiliselere bırakmıştır.

M.S. V. yüzyılda bir bazilika, VIII. veya IX. yüzyılda da bir kilise inşa edilmiştir.

Side'nin tanrıları Apollo ve Athena, Side'de basılan sikkeleri de süslemiştir. Ancak bu paralar üzerinde yalnız değildir. Kybele'nin ve Athena'nın temsil ettiği bereketin ve yaşamın sembolü narda onlarla birliktedir.

Nar aynı zamanda Side'nin adıdır. İçerisinde bu paraların da bulunduğu küçük büyük birçok antik kalıntı bize Side'nin tarihi, inançları, kültürü ve günlük yaşamı hakkında çok değerli bilgiler vermektedir.

ANTİK SAHESERLERE AÇILAN KAPI

Antik Side, ziyaretçilerini geçit vermez surlarının iki kule arasındaki **Ana Kapısı** ve karşısındaki **anıt sal çeşme** kalıntıları ile karşılar. II. yüzyıla tarihlenen Ana Kapı, önünde yer alan, sütunlarla süslü at nalı şeklindeki avlu ile birlikte tören alanı olarak da kullanılmış. Kapının karşısındaki üç geniş kemerli ve havuzlu anıt sal çeşme de II. yüzyıldan kalma, Anadolu'nun en büyük antik çeşmesidir. Esasen üç katlı ve mermer kaplama ve kabartmalarla bezi olan yapının günümüzde sadece tek katı ve önündeki havuzun süslemelerinin bazı parçaları görülmektedir. Doğa harikası Manavgat Çayı, insanın yaratıcılığının en güzel göstergelerinden biri olan su kemerleri aracılığıyla çeşmeye sularını hediye etmekteymiş bir zamanlar. Manavgat Çayı'na uzanan su kemerlerinin kalıntıları da yer yer görülmektedir.

Apollon Tapınağı

Side Müzesi

TANRILARIN EVİ OLYMPOS MISALI SIDE MÜZESİ

Sergilediği tanrı ve tanrıça heykelticikleri ve heykelleri, Side Müzesi'ni Tanrıların Evi Olympos'a benzetmiştir adeta. Olympos'un tanrı ve tanrıcaları, birbirleriyle yarışmasına müze ziyaretçilerine mitolojik öyküler fısıldamaktadır. Zeus, Afrodit, Ares, Nike, Hygeia, Asclepios, Apollon, Hermes, Dionysos, Herakles, Tykhe ve Athena bu öykülerin hem anlatıcıları hem de başkahramanlarıdır Side Müzesi'nde.

Side Müzesi binası ve sergilediği birbirinden değerli eserler vastasıyla Side'nin Roma Dönemi'ni etkileyici biçimde ziyaretçilerine yansıtır. Roma Hamamı'nın her bölümü sergi salonu olarak düzenlenmiştir.

Bir zamanlar gymnasiumun bir parçası olan müze bahçesinde, Selçuklu Dönemi'nden kalma mezar kitabeleri, yazıtlar, Roma Dönemi'nden frizler, lahitler, sütun kaideleri ve sütunlar, mozaik parçaları, büstler ve heykeller yer alıyor. Müze bahçesinin en görkemli eseri, bahçenin sonunda ziyaretçileri selamlayan Zafer Tanrıçası Nike'nin heykeli.

Müze girişinden ilerleyip bahçeye girmeden sağa dönlürse, taşır salonlarına ulaşılır. İlk olarak karşınıza etrafında silah kabartmaları, ortasında

da Geç Hit Dönemi'ne ait bazalt bir sütun başının yer aldığı üstü açık bir avlu ve çok güzel bir havuz çıkar. Havuzun nişlerini bir zamanlar imparator ve tanrı heykellerinin süslediği tahmin edilmektedir. Havuzun ortasında da bir Roma güneş saati vardır.

Müzenin üstü kapalı salonlarında cam eserler, sikkeler, kandiller, heykelticikler, takılar, süs eşyaları, lahitler ve heykeller sergilenmektedir. Side Müzesi'ni özel kılan birbirinden güzel tanrı ve tanrıça heykelleri yanında, müzik aletleri çalan, meyve taşıyan ya da içki içen, birbirine yaslanmış Erosları tasvir eden kabartmalarla süslü lahitlerdir. Gül ve meyve şekilleri, ellerinde çelenk ve hurma taşıyan Nike'ler ve aslan ve boğa başları da bu lahitleri oldukça dikkat çekici hale getirmektedir.

M.S. II. yüzyıla ait güzellikli, zarafeti ve bereketi simgeleyen üç güzellik heykeli Side Müzesi'nin en nadide eserlerinden biridir. Hera, Aphrodite ve Athena ile özdeşleştirilen üç güzel, müze salonunda zarafetleri ve güçleriyle göz kamaştırmaktadır.

Side Müzesi

da Kolezyum'la aynı kaderi paylaşmıştır. Orkestranın etrafında, seyircileri sahnedeki şovun yol açabileceği tehlikelerden korumak için yapılmış olan duvar, tiyatronun Geç Roma Dönemi'nde gladyatör ve hayvan dövüşleri için de kullanıldığını kanıtlamaktadır bize. Sahnenin altındaki agoraya açılan uzun ve karanlık dehlizlerde ise vahşi hayvanların oyunlar için hazır bekletildiği tahmin edilmektedir.

Üç katlı sahnesi ile yaklaşık 17.000 kişiye görsel şölen sunan II. yüzyıldan kalma Side Tiyatrosu'nu, heybetli sütunlar, heykeller ve mitolojik figürlerin kabartmaları süslemiştir. Topraktan yapılmış orkestranın su kanalı ile çevrili olması tiyatronun Antik Dönem'de su oyunları için de kullanıldığını düşündürmektedir.

Tiyatro, V. ve VI. yüzyıllarda açık hava ayinlerine de mekan olmuş, duvarlarında Sidelilerin Tanrı'ya yakarışları yankılanmıştır.

Antik tiyatrolar, insan, hayvan ve doğa ilişkilerini sembolize etmek ve bu dönemde insanların en önemli uğraşı olan doğayla mücadelede edindikleri tecrübeleri sergilemek için bir platform olarak ortaya çıkmış ve sosyal ve kültürel hayatın merkezi olmuştur. Tiyatronun ortaya çıkışının Tanrı Dionysos onuruna yapılan festivaller vesilesiyle gerçekleştiği de söylenir. Belki de Side'deki **Dionysos Tapınağı** nın tiyatronun yanı başında bulunmasının nedeni de sanırım Tanrınsa bir övgüdür. Tiyatroyu geçince, yol kenarında M.Ö. 1. yüzyıldan kalma, sütunları Mısır'dan getirilen Dionysos Tapınağı ile karşılaşırlar.

Sütunlu caddeye deniz kıyısına doğru ilerlerken sağ tarafta **Bizans bazilikası** kalıntıları, sol tarafta limanın hemen gerisinde ise Side'e gelen denizciler için yapılan bir hamam ve Bizans Dönemi'nden **ev kalıntılarına** rastlanır. Limanın dalga kıranlarının kalıntıları da görülebilmektedir bugün.

ANA KAPIDAN SOLA YOL ALINCA...

Ana Kapı'nın solundan denize doğru uzanan oturlu kaplı cadde'nin sonunda V. yüzyıla ait **Bizans bazilikası** ve karşısında da VIII. yüzyıldan kalma küçük bir **Bizans Kilisesi** kalıntıları vardır. Bu caddeyi küçük bir yol devlet agorasına bağlır.

ZARIF VESPASIAN CEŞMESİ VE GÖRKEMLİ SIDE TİYATROSU

Müzeden sonra, ana caddede İmparator Vespasian'a jest olarak yapılan bir zamanlar güzel heykellerle süslü **Vespasian Çeşmesi** ve tek kemerli **anıt sal kapı** çıkar karşımıza. Kapıdan sonra solda tüm ihtişamıyla **tiyatro** durmaktadır.

Side Tiyatrosu, Anadolu'da çokça rastlanan yamaçların oluşmasıyla inşa edilen tiyatrolardan farklıdır. Side düzlük bir alan olduğu için kemerli, iki katlı ve tonozlu galeriler üzerine yapılmıştır.

Roma'nın muhteşem yapısı Kolezyum'la mimari açıdan benzerlik taşıyan Side Tiyatrosu, bu benzerliğin yanında sahne olduğu gladyatör oyunlarıyla da Kolezyum'la aynı kaderi paylaşmıştır. Orkestranın etrafında, seyircileri sahnedeki şovun yol açabileceği tehlikelerden korumak için yapılmış olan duvar, tiyatronun Geç Roma Dönemi'nde gladyatör ve hayvan dövüşleri için de kullanıldığını kanıtlamaktadır bize. Sahnenin altındaki agoraya açılan uzun ve karanlık dehlizlerde ise vahşi hayvanların oyunlar için hazır bekletildiği tahmin edilmektedir. Devlet agorası olmasına rağmen avlusunun pazaryeri olarak da kullanıldığı bilinmektedir. Agoranın ortasında durmakta olan kaide ise Bizans Dönemi'nde konan bir haça ait olduğu düşünülmektedir.

Bu iki cadde üzerinde sıralanmış kalıntıların yanı sıra Side'nin batıda ve doğuda olmak üzere şehir surlarının dışında yer alan iki nekropolün kalıntıları da görülebilir. Bunlar arasında sütun kaideleri, mermer lahitler, alınlık parçaları ve kemerli mezar odaları vardır.

Side'de sivil mimari örnekleri de ilgi çekicidir. Genelikle aştap, moloz taş ve tuğladan yapılmış olan bu iki katlı evlerin çoğu şimdilerde konforlu pansiyonları, eşsiz lezzetler sunan restoranlara veya Türkiye'ye özgü halı, kilim, takı, süs eşyası ve giysiler satan dükkanlara dönüşmüşlerdir.

SIDE'NİN TARİH SAHNESİNE ÇIKIŞI

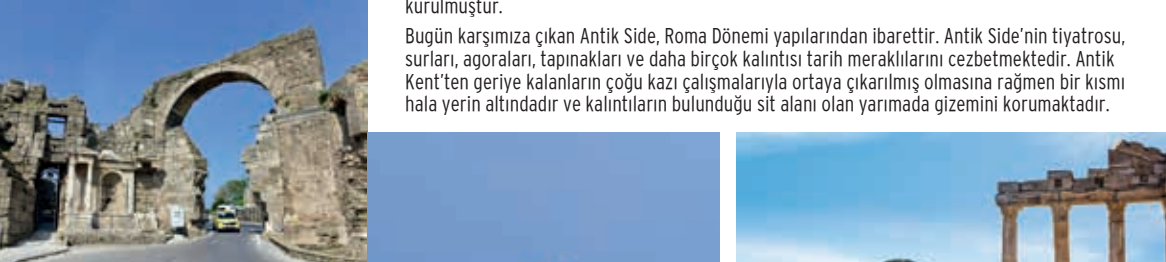
Side'nin tarih sahnesine çıkışı konusunda, Strabon'un da desteklediği, kent'in Ege'de İzmir bölgesinden güneye göç eden Kymeller tarafından M.Ö. VII. yüzyılda kurulduğu görüşü genel olarak kabul görmektedir. Ancak, Side isminin kelime kökenine dair yapılan araştırmalar Side'de yerleşimin çok daha önceki yıllara dayandığını göstermektedir. Nar anlamına gelen "Side" kelimesinin etimolojisinden yola çıkılarak yapılan değerlendirmeler, kelimenin Kymellerin kullandığı dile de Side'nin bulunduğu Pamphylia bölgesinde genel olarak konuşulan dile de ait olmadığı yönündedir. Bu kelimenin eski bir Anadolu diline, Side'de Kymellilerden önce yaşayan yerli halkın kendilerine özgü diline ait olduğu düşünülmektedir. M.Ö. III. yüzyılda yaşayan tarihçi Eusebius'a göre de Side, M.Ö. 1405 yılında kurulan çok eski bir şehirdir.

Side'yi günümüze taşıyan Büyük İskender'in seferlerinin yarattığı değişimler ve Roma hakimiyetidir. M.Ö. 334'te başlayıp 301 senesine kadar devam eden Makedonya egemenliği kısa

Side

sürede İskender'in geçtiği diğer yerlerde olduğu gibi Side'de de büyük değişimler yaratmıştır. İskender'in bölgeye gelişine kadar kullanılmış olan Side'nin yerli dil, yerini İskender'in görevlendirdiği hocaların halka öğrettiği Grekçeye bırakmıştır. Eski Anadolu şehirlerinden biri olan Side zamanla, sadece dilini değil, dinini, devlet şeklini ve yönetim biçimini de değiştirmiştir. Makedonya egemenliğinden evvel Persler tarafından iki yüzyıla yakın süre yönetilen kent, İskender'in ölümünden sonra sırasıyla Ptolemaiosların (M.Ö. 301-218) ve Suriye'den gelen Seleukosların (M.Ö. 218-189) eline geçmiştir. Bu dönemde Side kendi parasını basabildiği için bir nevi bağımsızlığa da sahiptir. M.Ö. 1. ve II. yüzyıllarda Side, Pamphylia'nın en büyük limanı ve Akdeniz'in en zengin ticaret filosuna sahip şehirdir. Ticari açıdan etkin ve zengin olan kent entelektüel açıdan da oldukça gelişerek eğitim ve kültür merkezi haline gelmiştir. Side'nin bu özelliği M.Ö. 138'de Seleukos Kralı VII. Antiochos'un Side'ye eğitim için gönderilmesinden de anlaşılabilir.

Apollon Tapınağı

Apollon Tapınağı

CLEOPATRA'NIN GÜZELLİĞİYLE YARIŞAN MUHTEŞEM KUMSALLAR

Cleopatra ve Antonius aşkının şahidi Side'de Antik Kent'ten geçip sapsarı kumsalların uzadığı deniz kenarına varırız. Side Yarımadası'nın doğusunda ve batısında uzanan kumsallardan hangisini seçeceğinize karar vermek size kalıyor. Cleopatra'nın bir zamanlar denize girdiği ve güneşin batışını seyrettiği Side sahilleri, yumuşacık kumların üzerinde güneşlenmek, denizle kucaklaşmak ve çeşitli su sporlarının heyecanını yaşamak için mükemmel.